

Yıldönümünde 15 Temmuz'un Düşündürdükleri

Mustafa AYDIN

DOSYA

BİR YIL ÖNCE BİR YIL SONRA

DOSTA

Yıldönümünde 15 Temmuz'un Düşündürdükleri

FETÖ ile mücadelede esaslı bir zorluk vardır. Paralel yapı, bütün dokulara sırayet etmiş bir hastalığa benzetilebilir. Ayıklamak gerçekten zordur. Bazı yerlerde kesilmesi gereken hastalıklı doku sağlıklı yere de zarar verebilmekte, hatta bazı hastalıklı doku yerine sağlıklı bir organ alınamamaktadır. Bu konuda dikkatli ve adaletili olmak gerektiğinde de şüphe yoktur. Bunun için FETÖ'nün organik örgütsel yapısı izlenmelidir.

Mustafa AYDIN

32

15 Temmuz 2016 girişiminin üzerinden bir yıl geçti, ülke hâlâ yıkıntılarla uğraşıyor. Yurt dışına kaçanların dışında faillerinin önemli bir kısmı tutuklanmış

olsa da henüz yargılama işi yeni başladı. Örgütün ilgili gözaltılar devam ediyor. Artık sarsıntılar diyebileceğimiz değişik yerlerden yapılan saldırılar sürüyor. Ülkemizin güney sınırları daha sorunlu hale getirildi, yeni işgal girişim ihtimalleri gündemdeki yerini koruyor. Dergimizde bir yıl önce kaleme aldığımız bir yazımızı da göz önünde tutarak dününden bugüne değişen bir şey var mı, neler yerini koruyor, bundan sonra ne olabilir, gibi sorular çerçevesinde yeni bir değerlendirmede bulunmak ve bu arada altı çizilebilecek bazı noktalara değinmek istiyoruz.

Gerçekten de toplumumuz 15 Temmuz'da ciddi bir kaza atlattı. Türk ordusunun çaten altında yer alan, onun üniformasını taşıyan ve belli mihrafların da katkısıyla uzun bir süredir bu günler için hazırlanan ve terörist Gülen'e bağlı bir silahlı şebekle tehlikeli bir saldırıda bulundu. Hele şokör ki yöneticilerin duyarlılığı, milletin sağduyulu davranıp karşı koyması ve toplumuna bağ-

lı asker ve polisin verdiği can-hırsız bir mücadele ile tehlikeye atılmıştı. Eğer hareket pöskürtölememiş ve hedefine ulaşmış olsaydı ülke ve insanımız telafları imkânsız

yaralar alacaktı. Bir gecede yaptıkları daha sonra yapacaklarını deliliydi. Sonuçta da ülkemiz şu anda Irak Suriye gibi bazı Ortadoğu ülkelerinin sokaklarında olduğu gibi cunta ve karşıt farklı grupların çarpıştığı, arkalarında ABD ve değişik Batı ülkelerinin yer aldığı bir kargaşa yaşanıyor olacaktı.

Hareketin, FETÖ'nün tazeronluğunda küresel iktidar tarafından gerçekleştirildiği bağından beri biliniyordu. Geçen zaman bu kanaati değiştirmede, aksine daha da pekiştirdi. Şüphesiz 15 Temmuz hareketinin baş aktörü FETÖ'dür. Ancak hareket FETÖ ile başlayıp onunla biten bir işgal girişimi değildir. Hareket, Batı eksenli, başta ABD olmak üzere NATO çıkışlı, diğer Avrupa ülkelerinin de destek verdiği bir konsorsiyumun eseridir. Bu işte NATO bağlamında anlaşma çerçevesinde bir askeri üs olarak kullanılmak üzere konuşlandırılmış İncirlik'in, planlama ve tatbikatta devreye sokulması da bunu göstermektedir. Yani ittifak

kuralları çerçevesinde işlemesi gereken bir üs, içinde bulunduğu ülkenin iç işlerine karşış, karşışaya sürüklemek için faaliyetlerde ulunabilmiştir. Gülen örgütü burada bir maşa olarak kullanılmıştır. Asıl strateji, dışarda kurgulanmış ama örgütün elemanlarıyla uygulamaya konulmuştur. Bu gerçek, bir başka yorumla ihtiyaç göstermeyecek kadar açıktır.

15 Temmuz Hareketinin Gerçekleşti

Burada cevaplandırılması gerekli asıl soru Türkiye'ye karşı bu düşmanlığın sebebini ne olduğudur. Gerçekten Türkiye son yıllarda bir gelişim trendi içindedir. Erdoğan yönetimindeki ülke, kendi işlerine kendi karar vermeye doğru gitmektedir. Artık her haliyle Batının uyduşu olan bir ülke değildir. Batı ise varlığını her geçen gün daha bir belirgin halde İslâm karşışığı üzerine kurmaktadır. Özellikle tüm misyonlarıyla tarihe gömdüklerine inandıkları Osmanlı'yı temsil edecek bir Türkiye, korkulu rüyalandır. Darımadaymış olan, yöneticilerinin kafası karışık, halkları bir çaresizlik içinde, Batı ülkeleri tarafından sömürülen Müslüman ülkelerin kendilerine gelmeleri, Batının refahının son bulması demektir. Ayrıca Batı İslâm'ı, gömüllerince yaşamının önünde bir engel olarak görmektedir. 11 Eylül olayları üzerine ABD Başkanı Bush, "Bu saldırı, Müslümanların, bizim yaşama tarzımıza bir müdahalesidir" demişti. Söz konusu eylem bir yaşantiya müdahale değildir, Müslümanların böyle bir düşüncesi yoktu ve olamazdı da ama onlar Müslümanca bir duruşu yok etmede kararlıydılar. Kaldı ki Batının İslâm karşı tutumunun tek nedeni yoktur. Bölme ve kontrol etme düşüncesi kristalize olmuş tarihsel sömürgeci mantığının da bir gereğidir. Ünlü yazar B. Lewis'in ifadesiyle, "Gelecekte uyanacak olan İslâm dünyası Batının çöküşü demektir, bütün birikiminin yok edilmesidir, açlığı ve sefalet-

tidir. İslâm dünyasının kendine gelmemesi için ne yapılması gerekiyorsa yapılmalıdır". Onlar, eğer Müslümanlar inisiyatif sahibi olursa kendilerinden hesap sorulacağı endişesini taşımaktadırlar. Kor kendinden pay biçmiş, kendisinin dünyaya yaptığını Müslümanların yapabileceğini vehmetmektedirler. İslâmofobi projesi de bu varsayımların üzerine oturmaktadır. Yoksa yaşanan fiili gerçeklerden hareketle böyle bir düşünce oluşturulamaz.

Batılı saldırıların hedefi bütünşyle Ortadoğu merkezli İslâm dünyası ise de Türkiye bu işin odağında bulunuyor. Çünkü bütün fesat girişimleri ve bazı mevzii işfalleme rağmen Türkiye hâlâ Müslüman halkların umududur ve Batı açısından bu umudun kırılması gerekmektedir. Bu bağlamda 15 Temmuz hareketi (Haçlı-Styon ideolojisine dayanan) Batı'nın Türkiye'yi bölme ve işgal etme ile ilgili kapsamlı ve sürekli stratejisinin bir taktik savaşıdır. Osmanlı'nın resmen bitiş demek olan 1918 Mondros Mütarekesi'nde kaldıkları yerden devam etmektedirler. Lozan Antlaşması'yla T.C.'nin kendilerine verdiği taahhüt üzerine uzun süre ülke üzerinde daha pasif ve daha kristalize denebilecek bir mücadele yürüttüler. Esasen ülkeyi yönetenler bağımsız bir politikaya sahip değildi ve isteneni yaptıkları için de bir sorun görmüyor-

Şüphesiz 15 Temmuz hareketinin baş aktörü FETÖ'dür. Ancak hareket FETÖ ile başlayıp onunla biten bir işgal girişimi değildir. Hareket, Batı eksensli, başta ABD olmak üzere NATO çıkışlı, diğer Avrupa ülkelerinin de destek verdiği bir konsorsiyumun eseridir. Bu işte NATO bağlamında anlaşma çerçevesinde bir askeri üs olarak kullanılmak üzere konuşlandırılmış İncirlik'in, planlama ve tatbıkatta devreye sokulması da bunu göstermektedir.

lardı. 2002'den beri iktidarda olan Erdoğan başkanlığındaki AK Parti yönetimi mümkün olduğunca bağımsız bir politika yürütölmesi gerektiği kanaatine vardı. Esasen eğer vesayet devam ederse söz konusu bölücölüğün daha da hızlanacağı gözlemlendi. Anlaşıldığı kadaryla üst düzey komutanlarla da mutabakata varıldı. Meşhur Dolmabahçe görüşmesi bu karar sürecinin önemli dönemeçlerinden birisi oldu. Erdoğan bu süreci, olacağı açık gözüklen saldırılara rağmen bir devlet adamına yakışacak şekilde değerlendirdi. Artık askerin müdahaleci olmayışı da onu cesaretlendirdi.

Bu arada Batı Türkiye ve onun iktidarına karşı yeni bir girişim başlatıldı, bir süredir yetiştirip geliştirmekte olduğu Gülençiliği devreye soktu. Batı FETÖ üzerinden özellikle 2007'den itibaren saldırılarına başladı ve gittikçe yoğunlaştı. MİT krizi, 17, 25 Aralık Girişimleri, Güneydoğuda Hendek Kalkışması, ülkeyi güneyden kuşatma faaliyeti, 15 Temmuz Hareketi, vb. bu kapsamlı stratejinin taktik savaşlarıdır ve görüldüğü kadarıyla bu hareketler daha da fütursuzlaşmış şekliyle ve kesintisiz olarak devam edecektir. Bazılarının zannettiği gibi sorunu küresel siyasete uyum göstererek çözüme imkânı yoktur. Her şeye rağmen dik durarak mücadele vermek zorundayız. İlahi mesajın işaretlediği gibi "onların dininden olmadığımızı sürece onları razı etmek ve barış sağlamak mümkün değildir". Kaldı ki bu işin yerine getirilmesi de fiilen mümkün değildir. Cemil Meriç'in dediği gibi "Müslüman olmadığımızı ilan etsek, bütün camileri yıksak, Batıya bunu inandırma-yız, onun gözünde hep Müslümanız".

Şimdi bu süreçte FETÖ önemli bir aktör, küresel siyasetin Türkiye'nin göğsüne sapladığı bir hançerdir. Kalenin içinden bulunmuş bir destek-tir, düşmanı olduğu bu toplumun maddi-manevi, tüm imkânlarını burada kullanmaktadır. Söz konusu edilen bu girişimde de önemli bir role sahipti, işin fiili tarafı ona aittir. FETÖ gibi küresel iktidarın, yerli işbirlikçisi CHP gibi bazı siyasal aktör-leri, bütün bir toplumun gözünün içine bakarak, hareketi temize çıkarmaya çalışmaktadırlar. Bun-ların iddialarına göre 15 Temmuz, inisiyatif ken-dine has normal bir darbe değil, Erdoğan iktidar-ının kontrolünde gerçekleşmiş bir siyasal müdahale-dir. Erdoğan bu kontrollü girişimi, temsil ettiği merkezi otoriteyi güçlendirecek adımlar atmak ve özellikle Anayasa değişikliğine zemin hazırlamak için yapmıştır. Hatta CHP, işi daha ileri götürerek, asıl darbenin 15 Temmuz'da topluma yapılan acı-masız saldırının değil, darbecileri derdest eden 20 Temmuz ve onu izleyen süreç olduğunu ileri sürmektedir. FETÖ ve özellikle Batı dünyasında-ki destekçilerinin teması olan bu iddia, her ne ka-dar Erdoğan'a bir köşe çıkartma gibi gözüküyorsa da söz konusu aşagılık girişimi bir ihanet hareke-ti olmaktan çıkıp basit bir siyasal oyuna indirge-me ve böylece sulandırma çabasıdır. Halbuki bü-tün toplum gibi iktidar da basit siyasal manevra-larla açıklanamayacak ciddi bir tehlike yaşamıştır. Eğer mutlaka kontrol kelimesini kullanmak gere-

kiyorsa FETÖ'nün taşeronluğunda Batı kontro-lünde bir hareket demek uygun olur.

Ancak burada önemli bir noktanın altının çı-zılması gerekir. 15 Temmuz'dan günümüze ka-dar, sadece hareket yanlıları değil, normal ola-rak karşı çıkanların da kafasında bazı sorular oluşmamış veya oluşturulmamış değildir. Süreç-te yer alan Genelkurmay Başkanı, MİT Müsteşar-ı gibi önemli sosyal politik aktörlerin konuşma-larına ilişkin sorular dolayla gelmiştir. Meclis Araş-tırma Komisyonu'na daha açık bir ifade verme ye-rine yazılı bir beyanda bulunmaları, maalesef bu dedikoduların önünü kesme yerine devamına fir-sat vermiştir. Bu tür konularda kamuoyunu tat-min edici bir yol izlenmelidir. Sonuç olarak 15 Temmuz'un arkasındaki güçler ne olursa olsun hareket öncelikle Gülençiliğe ait terör bağlamında bir harekettir. Ancak Gülençilik terörün (FETÖ-cülüğün) yanında insanımız için bir kültürel yoz-laştırma hareketidir. Bundan dolayı değerlendirmelerimizi biraz da bu noktada yoğunlaştırmak istiyoruz.

Gülençiliğin İdeolojik Yapısı: Siyasal Amacı, Aktüel ve Fikir Yapısı

Eylemleri daha iyi açıklayabilmek için üzerin-de durulması gereken önemli noktalardan biri-si şüphesiz işin bilgi ve inanç boyutudur. Burada gerçekten büyük bir kültürel kirlilik yaşanmak-tadır. Gülençiliğin günümüzde kısaca Mesiyani-lik diyebileceğimiz sapkın bir eğilimin en belir-gin temsilcilerinden birisi olduğunda şüphe yok-tur. Gerçi bu eğilim İslâm dünyasında ve özellikle Türkiye'de sadece Gülenizmin değil, pek çok ce-maatin sorunudur. Mesiyenilik, hem din, hem de siyaset açısından sorunlar taşıyor. Yakın bir geç-mişte bu konu ile ilgili tartışmalar bağlamında bir cemaat liderinin "gerekirse CIA ile iş tutmaktan çekinmeyiz" ifadesi bu yargımızı desteklemek-tedir. Yani bu şeyhimiz (!) de Gülençilik gibi, dün-yayı ifsat etmek için çalışan bir istihbarat şebeke-siyle İslâm'ı şerhlemeye (!) hazır. Tabi so-runun önemi de bu genelliğinden kaynaklanmak-tadır.

İslâm dışı bir görüş olan mesiyenilik inanç ve düşünce ile ilgili sapkın, tarihsel bir olgu-dur. Özellikle son yüzyıllarda güncellenen gelmiş-tir. Son zamanlarda ciddi güncellemelerden biri-si Gülen'e aittir. Gülen tarihsel mesiyani yaklaşım, Haçlı-Siyonist önderler için de hiçbir tehli-

ke arz etmeyecek biçimde yeniden inşa etmiştir. Gerçi bütün dinleri aynı kefeye koyma düşüncesi, Hristiyanlık tutkusu ve özel olarak Kabbalizmin adresi olan Yahudiliğin takdis edilmesi yeni bir durum değildir. İslâm dünyasında yaklaşık üç yüz yıllık bir geçmişe sahiptir. Bu inanç ve düşünce olgusu, hangi din ve inançta olursa olsun Hanif olmayan, yani dini Allah'a has kılmayan herkesin kendini nispet edebileceği bir şirk tutusudur. Normal şartlarda sadece Siyonist ve Haçlı değil, bir araya gelmesi mümkün olmayan ve önemli bir kısmı Müslüman etiketi taşıyan diğer kişi, grup ve örgütlerin, ayrıntıdaki amaçlarında farklılık olsa bile FETÖ bayrağı altında toplanabilmelerini izah eden neden de budur. Yani ne işiniz ve nerede bulunuyorsanız en doğrusunu yapıyorsunuz demektir. Yapacağınız şey bu düşünceyi temsil eden bir lidere uymak ve hanif bir inanca karşı durmaktır.

Yazdığım kitap ve yaptığım (vaaz, sohbet etiketli) konuşmalarından anladığıma göre Gülen, gerçek anlamda sağlıklı bir İslâmî bilgi taşımadığı gibi ciddi bir dünyevi bilgiye de sahip değildir. Birilerinin iddia ettiği gibi bir fikir adamı değil, kırık dökük bir yığın bilgiye sahip olsa da bir bilgün/alim özelliğine sahip değildir, vahiy bilgiye sahip olmayın bir cahil- meczuptur. Ancak altını çizerek belirtmeliyiz ki mevcut süreçteki rolünü yerine getirebilmesi için alim ve dahi olması gerekmemektedir. Alim olmak durumu fark ettirebilirdi. Ama meczup veya dahi olması sonucu değiştirmemektedir. Bu süreçte din bağlantılı bir karizmaya ihtiyaç vardı ve o da bu görevi ustaca yerine getirebilmektedir. Weber'in de işaret ettiği gibi karizmanın rasyonel bir bilgiye sahip olması da gerekmemektedir. Pek çok şeyh gibi onu da müritleri uçurmaktadır. Rasyonel düşüncesiyle övüne gelen Batı dünyasının kendine umut bağlaması, onun rasyonalitesine ihtiyaç olmadığını gösterir. Aksine irrasyonel olması, olup bitenleri akledilebilecek konumda olmaması, sağlam bir Müslüman olarak davranamaması yetmektedir. Ehli kitap bağlamında bir Hristiyanlık değil Haçlılar hakkındaki, işgallerini bile Müslümanlar için bir lütuf olarak gören fikirleri dervişin zikirlerini ortaya koymaktadır. Bütün yapıları da kendi eseri değildir. Mesela böyle boyuncu kullanıldığı 15 Temmuz, Gülen'in kendi planı olamaz. Onun için üzerinden yürütülen küresel strateji bu cahil adamın işi değildir. Onu kullanan küresel örgütler;

planlar, uygular; o, takdis eder, megrulastırır. Genel olarak ABD ve AB, özelde CIA, FBI gibi Batılı merkezi haber alma örgütleri, NATO askeri paketi, en önemli dayanaklarıdır. Anlaşıldığı kadarıyla Batı, İslâm dünyasının içinden daha kullanışlı ajan örgütler buluncaya kadar FETÖ değerini koruyacaktır.

Gülen hareketi mensuplarının önemli bir özelliği orada duran bir davaya, mutlak bir sisteme imandan çok, örgütün üstünlüğüne duyulan kesin bir inanç ve düşünceye dayanmasıdır. Zamanla dava ile örgüt inancı yer değiştirmiştir. Gerçi bu kural pek çok teşkilat için geçerlidir, ama Gülençilikte bu durum had seviyededir. Mesela yıllardır toplanan güçle, bu oluşturulan devasa örgütle hangi işin gerçekleştirileceğine ilişkin kimse bir görüşü yoktur. Ancak herkesin kendine göre, asıl örgütçüye dayanmayan ve sanal bir hedefi vardır. Burada asıl hedefin yerini örgüt/çölük almıştır. Onun için asıl dava (mesela aşağıdaki bir kesim için İslâm) sanal bir inanç konusudur, yani İslâm'a hizmet edildiğine şüphesi yoktur ama bunu hiçbir zaman sorgulamaz. Örgütsel yapılarda sıkça yaşanan önemli sorunlardan birisi, gerçek yerine alınan bu sanal inancın kendilerini yanıltmış olmasıdır. İşin kötüsü bunun, dışardan birisinin yardımıyla düzeltilmemesidir. Hatta çoğu kere bu iyi niyetli uyarılar, savunma refleksleri içinde o yanlış inançları pekiştirir. Bu haklı uyarıların düşmanca bir tavır olduğu kabul edilir. Aslında kendini iyiden fanatizme kaptırmamış, akleden birisi için bu gerçek iman ve sanal inanç arasındaki farkı görmek zor değildir. Bunun kriterleri vardır. Mesela bunlardan birisi mücadele yöntemi ve eylemlerin temelde inanılan (veya inandırılması gereken) ilkelere ters düşmesidir. Konumuz olan Gülençilikte bunun en önemli göstergesi, dava adına davanın hiçbir şekilde onaylamadığı yolların izlenmesidir. Fitne, fiske, yalan, iftira, röntgencilik, gasp, vb. bir yöntem olarak kullanılmakta; anladığımız kadarıyla içki- fuhuş gibi münker eylemlere bile gerektiğinde cevaz verilmektedir. Takiyye ise zaten bu sahtekârlığın açık bir kılıfıdır. Yani kerahetlerle keramet oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Aşağıdaki iyi niyetli bir kesimin kendi sanal İslâmcılığına rağmen yukarıdaki liderin İslâmî denilebilecek bir düşünce ve inanç sistemine sahip olmaması, buna karşılık ileri düzeyde pragmatik oluşu nedeniyle Gülençiliğin, sadece soyulacak,

saçmalıklarının diyetini ödettirecek bir nesne olarak göndüğü bu ümmete hiçbir hayır dokunmamıştır. Dünya çapında bir örgüte ve Müslümanlardan topladığı büyük meblağlara sahip olan hareket, hiçbir İslâm topluluğunun yanında olmamış, sıkıntılarına karşı bir destek sağlamamıştır. İslâm'a hizmet verecek izlenimi içinde Müslümanlardan topladığı parayı ABD seçim kampanyalarında harcamış, ama Nijer gibi açlıktan ölümlerin yaşandığı İslâm topluluklarına hiçbir yardımda bulunmamıştır. Fakir ve yoksulların hakları olan paraları onlara ulaştırmamıştır. Türkçe, matematik, fizik olimpiyatları ile şov yapıp parsa toplayan hareket, İslâmlaşma bilincine hiçbir katkı sağlamamıştır. Hatta aksine Kur'ani çabaları sapıklık olarak ilan etmiştir. Her şeye rağmen İslâm dünyası için bir umut olan Türkiye'yi alaşağı edebilmek için küresel güçlerle iş tuta gelmiştir ki bunun en açık örneği 15 Temmuz girişimidir.

FETÖ İle Mücadeledeki Zorluklar

FETÖ ile mücadele görüldüğü kadıyla yogan bir biçimde devam ediyor. Mahkeme salhası başladı. Sanıklar, başlangıçlardaki dikketsizlik ve meydan okumalardan çok artık muhtemelen aldıkları bir talimat gereğince ilk ifadelerinin hilafına her şeyi reddetmeye dayalı savunmalar yapmaktadırlar. Görüntülerdeki ellerindeki silahın cep telefonu olduğunu, komutanları yatırıp ellerini bağlamalarını güvence altına almak için yaptıklarını, tutuklanma gerekçesinin darbe olduğunu savının iddianamesinden öğrendiklerini, bu-
lundukları yere bir terör saldırısı ihbarıyla geldiklerini, vb. iddia edebilmekte hatta film kayıtlarında açıkça görülen görüntülerinin kendileri olmadığını söyleyebilmektedirler.

Maalesef FETÖ ile mücadelede esaslı bir zorluk vardır. Paralel yapı, bütün dokulara sirayet etmiş bir hastalığa benzemektedir. Ayıklamak gerçekten zordur. Bazı yerlerde kesilmesi gereken hastalıklı doku sağlıklı yere de zarar verebilmekte, hatta bazen hastalıklı doku yerine sağlıklı bir organ alınabilmektedir. Bu konuda dikkatli ve adaletili olmak gerektiğinde de şüphe yoktur. Bunun için FETÖ'nün organik örgütsel yapıya izlenmelidir. Bu durum aynı zamanda fiili örgüt mensuplarıyla taraftarlar arasındaki bir ayırım yapmaya imkân tanıır. Bu iş, elinde yeterli kadar bilgi olan devlet için zor değildir.

Belki işin daha zor olan kısmı örgütün fikri yapısıyla, İslâm adına ortaya koyduğu sapıklıklarla mücadeledir. Fikri mücadelenin zorluğu, baş edilmesi zor üstün bir düşünce taşımasından kaynaklanmıyor, aksine yukarıda da söz konusu edildiği üzere genel geçer mantık düzleminde, Kur'ani çizgiden yoksun bir inanç ve düşünce yapısına sahip olmasından ileri geliyor. Bu mantık gizemli, sembolik bir mantıktır. Bu batıni sapıklığa kendini kaptıranlar ne akıl ve ne de Kur'ani bir yolla uyarılabilirler. Bu gerçek dışı mantık, eylemlerinde de kendini gösterir. "Haz duymadan zina yapılabilir", "Dava için namaz terk edilebilir, içki içilebilir" örneklerinde olduğu gibi. Daha kötüsü yukarıda üstün, yanılmaz bir imanın bulunduğuna imandır. İslâm tarihinde Abbâsiler döneminin Bâtîni-Hürremîleri, yönetime olduğu kadar, çağın göre oldukça seviyeli bir kültür ortamında bulunan ulemaya ter döktürmüşlerdi. FETÖcülük bu tarihsel kültür tortusunun üzerine oturmaktadır.

Dolayısıyla bu özel paralel din yapılanmasının çözümünün de kolay olmadığında şüphe yoktur. Yaklaşık 50 yılda oluşmuş bir yapılanmanın üç beş yılda biteceği düşünülemez. Ama uzun vadede özellikle siyasi yapıdaki tasfiyesi gerçekleşir. Çünkü Fetullahçılık için devlet hem zengin bir imkân alanı hem de rahat yürüttükleri bir mücadele sahası idi. Teşkilat bu imkânı her halükârda kaybedecek, ama daha önce değindiğimiz sosyal ve dini alandaki sorunlar uzun zaman devam edecektir.

Sosyolojik açıdan baktığımızda tasfiye edilen gruplar, fertler, farklı sorun alanları doğuracaktır. Aşağıdaki örgüt sempatisizleri bir psikolojik travma yaşamaktadırlar. Toplum bu sıradan insanları dışlamamalı, sosyal bir linç girişiminde bulunmamalıdır. Çünkü bu telafisi zor sosyal yaralar açar. Normal bir toplumsallaşma süreci içinde tabir caizse kıyısından köşesinden Gölenciliğe bulaşmış insanlar Gölün inşafına terk edilmemelidir. Bilebildiğimiz kadarıyla Gölün aşağıda manipüle edilip mağdur hale getirilen insanların mağduriyeti ile şu ana kadar ilgilenmediği gibi bundan sonra da ilgilenmeyecektir. Hatta bu mağlubiyetleri bir zafer gibi anlatıp oyalamaya çalışacaktır.

Mücadele Sürecinde Yapılan Bazı Yanlışlıklar

İşin bir sosyal boyutu olduğu için örgütle mücadelede fevkalade dikkatli olmak gerekmektedir.

Esasen yukarıda belirtilen zorluklara da bağlı olarak maalesef bazı yanlışlıklar yaşanmaktadır. Bu söz konusu yanlışlıklar genel olarak örgüt üyelerinin toplanıp tutuklanması ve yargılanması aşamalarında gerçekleşmektedir.

Adalet Bakanlığının kısa bir süre önce verdiği resmi bilgiye göre şu ana kadar 161.751 şüpheli hakkında işlem yapılmış, bunlardan 55.495 kişinin (yani ortalama üçte birinin) tutuksuz yargılanmasına, 8.350 kişinin de tahliyesine karar verilmiştir. Aranan ama yurt dışına kaçmış bulunanların sayısı 7.605'tir. Tutuksuz yargılanan 55.495 kişinin 43.400 ü sivil ve kamu görevlisidir, yani önemli bir kısmı küçük memurlardır. Yargıç, asker, polis ve Mülkiyeli (vali, kaymakam, vb.) sayısı 12 bin civarındadır. Muhtemelen tutuklu yargılanan yaklaşık 106 bin kişideki oran da buna yakındır, yani dörtte birinden daha fazlası küçük memur ve sivilidir.

Şüphesiz aşağı tabakadan olmaları örgüt-le bağlarının düşük olduğunun bir ölçüsü değildir. Ama paralel devletle mücadele bağlamında bir farkı vardır. Mesela geniş bir öğretmen kesimi bir paralel din yapılanması gibi başka açılardan sorun olsa bile bu yazımızda analiz edildiği üzere ne darbe gibi girişimlerin aktörü ve ne de ciddi bir kitlesel destekçisi olabilir. Bu bakımdan gerçek örgütçü olmaktan çok aşağıda sempatican alanını oluşturan kesim daraltılmalıdır. Muhtemelen bir kısmına hâlâ ulaşamamış, her zaman etkinliği fazla olabilecek kesimin derdest edilmesi, göz altına alınanların ciddi bir yargılamaya tabi tutulması gerekmektedir.

Gerçi teşkilatla ilgili bulunan insanlardan kimlerin, teşkilatla hangi düzeyde ilişkilerinin bulunduğunu tam olarak kestirmek zordur. Bu aşamada bile üst düzeylerden birileri gidişin vahametini görmüş ve pişmanlık duymuş olabileceği gibi alt kesimlerden birileri inancına bir de öfke yükleyerek daha keskin bir teşkilatçı olmaya karar vermiş olabilir. Burada nesnel mücadele yolu, bir kimse-nin cezasının kişisel ve işlediği örgütsel etkinliğe uygun olmasıdır. Bilindiği üzere hemen her türlü teşkilat en geniş durumdan en dar haline doğru aşağıdan yukarıya doğru hiyerarşik bir yapıya sahiptir. Aşağıda en geniş tabandan daralan yukarıya doğru sempaticanlar, taraftarlar, teşkilat üyeleri, teşkilat birim başkanları, organizatörler ve liderler kademelerinden oluşur. Her Bâtıni teşkilat gibi Fetullahçılık da yedi tabakadan oluşmakta-

Esasen şu anda bu kaygımıza dayanarak teşkil edilecek yanlışlıklar yaşanmaktadır. Bir cemaati silerken başka cemaatlere olduğundan fazla kapı aralamak ekstra güven beslemek bir örnek olarak zikredilebilir. Herkese açık, ehliyet ve liyakat üzerine kurulu siyasal ilişkiler ağına dışında bu durum toplumda haklı olarak yanlış algılanmalara sebep olabilir. Ahlakî ilkelerin yanında sağlıklı bir toplumsal doku hassasiyeti fevkalade önemlidir. İhtiyaç duyduğumuz beraberlik, söylemle değil, eylemlerle gerçekleşir.

dır. Onun için baştan geniş iki kesim, açık bir suç görülmediği sürece potansiyel suçlu sayılarak cezalandırılmamalıdır. Çünkü bu kesim, genel olarak bir toplumsal dokudur her haliyle bir cemaatte ciro edilemezler, başka topluluklarla da ilişkilidirler.

Bu arada belirtmeliyiz ki ihbarlar için bazı ciddi kriterler belirlemek ve her ihbarın peşine düşmemek gerekiyor. Bu, işi hem azaltır hem de bazı hataların önüne geçer. Bu süreçte bizzat FETÖcülerin karşı ihbarlarda bulundukları anlaşıyor. Bunlar sonunda tespit edilebilse de mağduriyetler, işlemlerden kuşku duyma, ilgili mekanizmalara zaman kaybettirme gibi olumsuz sonuçların doğmasına sebep olmaktadır.

Görüldüğü kadarıyla tutuklama işi örgütte fiilen rol almışlardan çok, geniş bir sempatican kesimi üzerinde gerçekleşmektedir ki bu yol sağlıklı değildir. Bu durum FETÖcü olmayanları FETÖcü olmaya yönlendirebileceği gibi adalet ve hakkaniyete uygun düşmeyen mağduriyetler getirebilmektedir. FETÖcü olmayanların, hapis hanelerden FETÖcü olmasa bile dinine, ülkesine devletine onun gibi bakan, kırgın ve öfkeli birer vatandaş olarak çıkmalarına fırsat verilmemelidir. Tabi bu durum aynı zamanda kamuoyunda bu haklı mücadeleye kuşku ile bakmayı getirebilmektedir ki sosyolojik olarak bu kaçınılmazı gerekli bir iştir. Yukarıdaki istatistiki bilgilerden de anlaşılabileceği üzere soruşturma geçirenlerin büyük bir kısmı küçük memurdur. Kanaatimce bunlar kitleselliği esas almayan Gülenizm açısından ciddi bir sorun oluştura-

cak durumda değildir. Onun için bu kesim, tutukluluk halinin dışında güncel hayatlarında gözlemlenebilirler ve olumsuz eylemleri üzerine tutuklanabilirler ki T.C. Devleti başından beri bu tür işleri başarıyla yapa gelen bir örgütsel yapıya sahiptir.

Şüphesiz bu süreçte bazı mağduriyetler yaşanmaktadır ve bu durum toplumda haklı olarak kaygılara sebep olmaktadır. Soruşturma geçiren yaklaşık 161.751 kişinin içinde bunların oranları pek yüksek olmayabilir. Gerçi hak ihlallerinde oranın önemi yoktur, bu bir kişi olsa bile buna meydan vermemek gerekir. Ancak burada işaret ettiğimiz nokta toplumsal güvene döşürülebiyecek lekidir. Gerçekten de kamunun vicdanında olumsuz bir iz bırakmamaya dikkat edilmelidir. Tutukluların arkadaki eş ve çocukları mağdur edilmemeli, maaşlarının bir kısmı geride kalanlara mutlaka ödenmelidir. Çünkü suç ferdidir, karı-kocanın ikisi de aynı suçtan tutuklansa bile bu suç, çocuklara intikal ettirilmemeli, bütün bir aile cezalandırılmamalıdır.

Gecikmiş olsa da mahkeme safhası başlamış bulunmaktadır. Bağımsız ve tarafsız mahkemeler işletilmeli, darbenin ve örgütün aktif elemanları yaptıklarının hesabını vermediler. Savsaklamalarla vakit kaybedilmemeli, davalar mümkün olduğunca hızlandırılmalıdır. Yine gecikmeli olarak kurulan araştırma ve soruşturma komisyonları çalışmalarını hızlandırmalıdır. Mahkemelerde yaşanan komik olaylara bakılırsa mahkumlar mahkemeyle gırgır geçerek teşkilatın yeni girişimlerinde bulunacağını umutla beklemekte, bunun için zaman kazanmaya çalışmaktadırlar.

FETÖ Hareketinin Şu Andaki Durumu ve Geleceği

Teşkilatın önemli bir kesimi pompalanan umutla hâlâ kendisini diri tutmaya çalışmaktadır. Söz konusu edilen mesiyani inanç ve düşünceye sahip bir kitlenin, karşılıksız da olsa hemen

umudunu yitirmesi beklenemez. Çünkü kendisini uzun süre besleyecek kaynaklar sahiptir. Mesela "Röyasında görülen Peygamber, Hoca efendiye doğru yoldasınız, azminizi koruyun, zafer yakındır" demişliğine inanan bir kitlenin bu gerçek dışılıklara dayanan umudunu kolayca yitireceği düşünülemez. Esasen Mesiyani kültür her zaman ve her yerde genel mantık dışı hareket etmiştir. Hatırlanacağı üzere yaklaşık 40 yıl kadar önce ABD de Jim Jones Tarikatı liderinin emriyle 180 mürit "hep birlikte cennete gitmek üzere" aynı anda siyanür içerek intihar etmişlerdi. Burada hayatla karşılanabilecek mutlak bilgi Jim Jones'a aitti.

Darbe konusunda hükümet hala bir panik havası yaşıyor, bu da fevri kararlar almaya sebep olabiliyor. Bu durumdan mutlaka kurtulmak gerekiyor. Devletin en belirgin kurumları olan asker, yargı, polis ve diğer kamu görevlisi alanlarında personelin (tabir caizse indirimli bir ifadeyle) yüzde 80'inin FETÖ'ye bağlı olduğu iddiası söz konusu ettiğimiz panigi besleyen gerçek dışı bir iddiadır. Bu bir kere genel geçer mantığa aykındır. Eleştirdiğimiz mesiyani inancın bir antipodudur. Hiçbir teşkilat, gücünü demografik çoğunluktan değil, örgütlülüğünden alır. Bir ülkede yüzde seksen etkinlik kazanmış bir teşkilatın darbe yapmasına gerek yoktur, çünkü zaten iktidarda demektir. Darbe, örgütlü azınlığın, örgütsüz toplum üzerinde egemen olma denemesidir. Bu işteki başarısı da bu kitlenin bir karşı tavır göstermemesine bağlıdır. Bu açıdan bakıldığında 15 Temmuz dış güçlerce de desteklenip motive edilmiş bir haydut şebekesinin canhıraş bir denemesidir. Demek ki yukarıdaki yüzde seksenlik etkin kesime aşağıda destek verecek bir kitle bulunmamaktadır. Eğer FETÖ'nün ülkede gerçek anlamda örgütlü, açık hedefe sahip bir milyonluk kitlesi olsaydı ülke çok daha kötü bir süreç yaşardı.

Anlaşıldığı kadarıyla FETÖ, karşıtlan için sürdürdüğü röntgencilik, düzenlediği kumpas ve ayak oyunları ile müteneşip özgün bir kitleye hiçbir zaman sahip olmadı. İyi niyet sahiplerinin yanında, çoğu çıkar üstüne kurulu bir şebeke var oldu ve bu şebeke hiçbir zaman toplum geneliyle bütünleşemedi. Görebildiğimiz kadarıyla bunun sebebi, FETÖ'nün, küresel aktörlere dayanarak bir güç tatbikiyle egemen olmak ve onlarla birlikte ülkeyi yönetme düşüncesidir. Böylesi bir planda halkın, onun inanç ve kanaatlerinin bağlayıcılığı olur faydası olamaz. Bundan dolayı sınır-

lı fetö kitlesinin bir başkasına anlatabileceği sosyal politik bir ideoloji, Marks'ın ifadesiyle bir sınıf bilinci oluşmamıştır. Yine bundan dolayı mesela örgütün omurgalı bir seçmen kitlesi var olmamıştır. CHP'nin veya HDP'nin AK Parti'ye, Kılıçdaroğlu'nun Erdoğan'a tercih edilmesi gerektiğini kitleye izah etmesi mümkün değildir. Bu gerekçelerden hareketle rahatlıkla söyleyebiliriz ki bir FETÖ gebekesi var ama bir FETÖ kitlesi yoktur.

SONUÇ

Buraya kadar anlatılanlardan da hareketle diyebiliriz ki Gülençilik ile kararlı bir siyasi/hukuki mücadele yapılmalıdır, bu, işin olmazsa olmazı boyutudur. Ancak yapılacak mücadele yalnızca siyasi olamaz. Çünkü bu bir indirgemecilik olur ve hatta bazı yanlışlıklara sebebiyet verebilir. Esasen şu anda bu kaygımıza dayanak teşkil edebilecek yanlışlıklar yaşanmaktadır. Bir cemaati silerken başka cemaatlere olduğundan fazla kapı aralamak ekstra güven beslemek bir örnek olarak zikredilebilir. Herkese açık, ehliyet ve liyakat üzerine kurulu siyasal ilişkiler ağının dışında bu durum toplumda haklı olarak yanlış algılamalara sebep olabilir. Ahlakî ilkelere yanında sağlıklı bir toplumsal doku hassasiyeti fevkalade önemlidir. İhtiyaç duyduğumuz beraberlik, söylemle değil, eylemlerle gerçekleşir.

Hükümet, mümkün olduğunca cemaatleri siyasete buluşturmamalıdır. Cemaatler de sivil kalabilmeye özen göstermelidirler. Bu yargımız cemaat olgusundan duyduğumuz kaygıdan, her haliyle sorunu bulmamızdan kaynaklanmıyor. Burada yanlışlık cemaatlerin varlığında değil, siyasal hayatla olan ilişkilerindedir. Yoksa cemaat toplumun olmazsa olmazlarındandır. Siyasetin cemaatlerden yararlanması mensubiyet değil, ehliyetle dayanmalıdır. Maalesef AK Parti'nin ciddi sıkıntılarından birisi, aradan geçen 16 yıllık bir süreye rağmen cemaatçiliklerin dışında bir AK Parti siyasal tipi üretemeyişidir. O zaman yapacağı en doğru iş, ehliyetle göre her kesimden insan seçmektir, istihdam etmektir, yetenekleri/yetmişlikleri değerlendirmektir. Bu açıdan baktığımızda değişik kademelerde bünyeye eklenmiş, bu ilkeyle bağdaşmayacak pek çok insan vardır. Böyleleri görev değişikliği yapıldığında mantık yoksunu bir muhalif kesilebilmektedir.

Şüphesiz insanlar bazı düşünce yanlışları ve eylem hatalarından dolayı yok sayılmazlar. Hata

eylemle, yanlışlık düşünce ve inançla ilgilidir. Hatalı davranışlarla hesaplaşmanın yolu hukuktur. Hukuk kişinin inanç ve düşüncesiyle değil, olumsuz eylemleriyle ilgilidir ve tabii ki eylemler hata bağlamında yargılanmalıdır, hukuk bunun için vardır. Halbuki doğruluk- yanlışlık düşünce ve inanç alanıyla ilgilidir. Bu alan ile ilgili yanlışlıklarla mücadele (hukukla değil) ancak doğru düşünce ile mümkündür. Tarihsel olarak hayli sistematize edilmiş Mesiyani kültür tortusuyla, yöntemini tartışsak bile ancak ciddi bir düşünce ile mücadele edilebilir. Bu mücadele siyasetten ve hukuktan beklenemez ve hatta her haliyle diğer kurumlara da ihale edilemez. Her şeyi siyasal kurumlardan beklemeye şartlanmış bir kesim, bunu mesela Diyanet İşleri Başkanlığı yapmalı, diyor. Diyanet de yapmalı ama bilinmelidir ki bu tür konular herkesin sorumluluğundadır. Mesela herkes işe önce cemaatçiliklerini takım tutma eyleminden çıkarak başlayabilir.

Unutulmamalıdır ki ülkemizde darbe türü girişimler devam edecektir. Batı durmayacak, FETÖ'nün birisi bitse diğerleri devreye sokulacaktır. Böylesi zorlu bir ortamda (eleştirilebilecek yönlerine rağmen) Recep Tayyip Erdoğan bu ülke için bir şanstır. Eğer bu aşamada Erdoğan ve iktidarı çökse kurulacak her türlü hükümet, başa getirilecek her türlü iktidar Batının vesayetçi/işbirlikçi/hain hükümetleri olacak ve hiç tereddütde mahal olmaksızın ülke Osmanlı gibi parçalanıp çokertilecektir. Evet ülke, II. Abdülhamit dönemini bir kez daha yaşıyor, bunu görmemek için kör olmak gerekir! Kanaatimce Türkiye'de normal şartlarda işleyen hükümetler dönemi bitmiştir. Eğer bu süreçte zaafiyet gösterilir, kararlı ve asil direnç devam ettirilmezse -ki düşman/şer ittifakı böyle bir irade çözülmesine çalışıyor- Türkiye'de iktidar bitecek, tepeden inme oluşturulacak mevcut yönetimler önceki vesayetçiliklerinden çok daha farklı ve fazlasıyla küresel iktidarın bir alt birimi/tazeronu/valisi haline geleceklerdir. Bunun nasıl bir felaket olduğunu uzun uzun yazmamın herhalde gereği yoktur. Şu an gözükten bir gerçektir ki Batı Erdoğan'ı alaşağı etmeden Türkiye'yi teslim alamayacak ve ülkeyi parçalayamayacaktır. Son zamanlarda Erdoğan'ın güncelleştirdiği rabia (dört ilke) söyleminin, bu alaşağı etme, parçalama ve uydulasma stratejisine karşı bir farkındalık, bir duyarlılık ve bir direniş gösterisi olduğu düşünülebilir.